Муниципальное бюджетное общеобразовательное учреждение
"Средняя общеобразовательная школа с. Брут"
Правобережного района Республики Северная Осетия - Алания

РАССМОТРЕНО
зам. директора по УВР
_________ Ривоненко Н.У.
31 августа 2023 г.

УТВЕРЖДЕНО
Директор
_________ Тибилова Ж.Ш..
№ 74 от «01» 09 2023 г

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА
учебного предмета
«Родная (осетинская) литература»
для 9 класса основного общего образования
на 2023- 2024 учебный год

Составитель: Дзагоева Маргарита Тамерлановна
Учитель осетинского языка и литературы

с. Брут 2023г.

Кусæн программæ ирон литературæйæ

(9-æм къылас)

Æмбарынгæнæн фыстæг

9-æм къласы ирон литературæйы Кусæн программæ цæттæгонд æрцыд **Федералон паддзахадон ахуырадон стандарты домæнтæм гæсгæ. Кусæн программæ арæзт у** «Ирон æвзаг æмæ литерæтурæйы программæтæ 1-11 кълæстæн»-ы бындурыл ***(Программæйы автортæ:*** Джыккайты Шамил, Хъантемыраты Римæ, Мамиаты Изетæ, Гуæздæрты Азæ; сфидар æй кодта Республикæ Цæгат Ирыстон-Аланийы Иумæйаг æмæ профессионалон ахуырады министрад, Дзæуджыхъæу,2005).

Адæмы монон царды кæддæриддæр стыр ахадындзинад уыдис фольклор æмæ аив литературæйæн. Уыдоны нывæфтыд æрцыд сæ цард, сæ историйы ахсджиагдæр цаутæ, сæ зонадон фæлтæрддзинад. Уыдоны ис зонды суадон, ныхасы фидауц æмæ бæрзонд идейæтæ. Дзырдаивадæн йæ нысаниуæг фæуæлдæр ис нæ рæстæджы. Уый рæзгæ фæлтæры хъомыл кæны гуманизм æмæ граждайнаг идеалтыл, фидар кæны адæмы удварн, уымæй рæзынц монон æмæ культурон традицитæ. Уымæ гæсгæ скъолайы куысты ахъаззагдæр у литературæ ахуыр кæнын.Сусæггаг нæу, абоны ахуырдзаутæ арæх нал кæсынц литературон уацмыстæ, зынтæй æмбарынц тексты анализ, сæ логикон хъуыдыкæнынад фæлæмæгъдæр, удварны хъомыладмæ нал ис фаг цæстæнгас.

Мадæлон литературæ нымад у федералон, æнæмæнгхъæугæ предметыл, ног ахуырадон стандартты йын ис сæрмагонд бынат.

Программæйы нысан æмæ хæстæ

-литературæйы фæрцы скъоладзауты иумæйаг культурæ рæзын кæнын;

- литературæйы æмбарынад бацамонын;

- литературон уацмысыл æнцой кæнгæйæ, цардæн аргъ кæнын, цард æнкъарын;

-ахуырдзаутæм рæзын кæнын чиныгкæсæджы культурæ;

-ныхасы арæхстдзинæдтæ район рæзын кæнын æмæ а.д.

Стандартты домæнтæм гæсгæ арæзт программæтæ æмæ ахуыртæ «филологи»-йæ хъуамæ арæзт уой ахæм уагыл.

Мадæлон литературæ:

1) чингуытæ кæсын æмæ литературæ ахуыр кæныны ахадындзинад адæймаджы миддунейы рæзтæн цы пайда сты, уый бамбарын; чингуытæ кæсыныл фæцалх кæнын,

2) литературæ адæмы национ-культурон хæзна кæй у, адæмы цард хуыздæр бамбарыны фæрæз кæй у, уый æнкъарын;

3) мадæлон æвзагыл фыст хуыздæр уацмыстæ ахуыр кæныны фæрцы банкъарын кæнын мадæлон æвзаджы коммуникативон-эстетикон гæнæнтæ, мадæлон æвзаг адæмæн сæ химбарынады фæрæз кæй у, уый;

4) хъомыл кæнын:

а) хорз эстетикон æнкъарæнтæ кæмæ ис,

æ) фысгæ æмæ дзургæ ныхасы алыхуызон жанртæй пайда кæнгæйæ, хи хъуыдытæ раст æргом кæнынмæ чи арæхсы,

б) бакаст уацмыс равзарынмæ, уый фæдыл хи хъуыдытæ раргом кæнын чи зоны;

в) уæгъд рæстæг чингуытæ кæсынмæ чи тырны, ахæм чиныгкæсæджы;

5) алыхуызон этнокультурон традицитæ цы аивадон уацмысы æвдыст цæуынц, уый раст æмбарыныл фæцалх кæнын;

6) амонын аивадон уацмысы структурон æмæ эстетикон æвзæрст.

Ирон литературæ ахуыр кæныны предметон фæстиуджытæ

- ирон литературæйæ аивадон тексты бындурыл зонындзинæдтæ райсын; литературон уацмыс анализ кæнынмæ арæхстдзинад хуыздæр кæнын;
- аивадон уацмыстæ кæсыны культурæ рæзын кæнын.

Уыимæ стыр нысаниуæг ис аивадон литературæйы фæрцы удварны хъомылады фарстатыл кусынæн, абоны рæстæгæн аргъ кæнын зонынæн; æгъдау, кад, намыс, патриотизм æмæ граждайнаг хæстæ цы сты, уый зонынæн; гуманон дунембарынад æмæ национ химбарынадæй хайджын кæнынæн; литературон уацмысы эстетикон æнкъарæнтæ æмбарынæн; ирон адæмы национ культурæйы сæйраг миниуджытæ литературон тексты агурынæн; ирон литературæйы нысаниуæг æмбарынæн, йæ бастдзинад æндæр адæмты литературæтимæ, культурæтимæ иртасынæн.

Стандарттæм гæсгæ скъоладзаутæ литературæйæ райсдзысты ахæм зонындзинæдтæ æмæ арæхстдзинæдтæ:

-иумæйаг культурон-литературон арæхстдзинæдтæ: литературон уацмыс арф æнкъарын; ирон литературæйы бастдзинад æппæтдунеон литературæтимæ æмбарын; кæсыны культурæ бæрзонд кæнын; библиотекæйы, интернеты иформаци агурын зонын;

-царды зынаргъдæр цы хæзнатæ сты, уыдон иртасынмæ арæхсын: алыварсы дунемæ уарзон цæстæй кæсын; царды алы фæзындмæ хи цæстæнгас дарын; æмбарын литературæйы нысаниуæг адæймаджы удварны хъомылады; адæймаджы фауинаг миниуджытæм критикон цæстæнгасæй кæсын; литературон уацмысы агурын дзуæппытæ зæрдæагайæг фæрстытæн;

-кæсыны культурæ бæрзонддæр кæнынмæ арæхстдзинад: литературон уацмысмæ сфæлдыстадон цæстæнгасæй кæсын; зæрдæмæ хæстæг темæтыл

уацмыстæ æвзарын æмæ сæ кæсын; литературон уацмысы цы дуг æмæ культурæйы кой цæуы, уыдоны æдыл арæзт диалогон ныхасы архайын; уацмысы сæйраг персонажты миддунейæн æмæ архæйдтытæн аргъ кæнын зонын;

-ныхас кæнын; ныхасы стильтæй раст пайда кæнын зонын.

9 кълœсы ахуыр кœнынц литературœйы истори. Ам œрмœг лœвœрд цœуы хронологион уагыл. Программœмœ хаст œрцыдысты ирон литературœйы ахъаззагдœр фœзындтœ œмœ зынгœ фысджыты уацмыстœ. Æвзœрст цœуынц, зонынадœн, идейон œмœ эстетикон хъомыладæн цас ахъаз сты, уыцы принципмœ гœсгœ.

9 къласы литературœ лœвœрд цœуы историон принциптœм гœсгœ. Уым зыны литературон процесс, йœ рœзты историон, œхсœнадон œмœ культурон уавœртœ. Программœйы лœвœрд цœуы литературон рœзты периоды иумœйаг характеристикœ, стœй, уыцы периоды зынгœдœр цы фысджытœ уыд, уыдоны сфœлдыстадœй сœйрагдœр уацмыстœ. Классиктœй уœлдай программœйы цы фысджытœ ис, уыдоны сфœлдыстад бœлвырдœй фæзынд литературон рœзтыл œмœ йын ис историон – культурон ахадындзинад. Уыимœ хыгъд цœуынц литературон здœхтыты хуызтœ (романтизм, символизм, реализм) œмœ сœ зынгœдœр минœвœртты аивадон œнтыстытœ.

Программæйы мидис.

Ирон советон лит-рæ 1917-1929 азты. **1с**

Колыты Аксо.1с. Колыты Аксойы цард æмæ сфæлдыстад. Аксо-дины чингуытæ тæлмацгæнæг, фыццаг поэтикон фæлварæнты автор(«Мады Майрæмы кады зарæг», «Мах фыд», «Чырыстийы рухс райгасдзинад.»

Агъуызаты Иуане.3с.Фыссæджы тыххæй ныхас. Кадæг «Алгъуызы кадæг» -ы композицион арæзт; йæ темæ æмæ идейæ. Авторы патриотизм æмæ гуманизм кадæджы. Алгъуызы фæлгонц.

Мамсыраты Темырболат. 2с. – фыццаг ирон национ поэт «Сагъæстæ». Райгуырæн бæстæ уарзыны мотивтæ. Мамсыраты Темырболаты поэзийы. «Рынчын æмæ рынчынфæрсæг», «Ме' мгармæ». «Авдæны зард».

Хъаныхъуаты Инал.4с. Иналы царды хабæрттæ, йе' сфæлдыстады сæйраг мотивтæ. Поэты хæс йæ адæмы раз, йæ фæндиæгтæ, йæ бæллицтæ «Фæндон»-ы. Ирон адæмы цардыуаг æмæ æгъдæуттæ очерк «Ирон хъæуы»-йы. Хицæн адæймæгты фæлгонцтæ уацмысы. «Хохæгтæ- лигъдæттæ» -йы адæмон трагеди.

Хетæгкаты Къоста.7с. Къоста-поэт æмæ революцион демократ. «Ракæс»-ы катай адæмы æфхæрд æмæ тыхстыл, «Салдат»-ы катай ныййарæгыл. Национ хæдбардзинад æмæ иудзинадмæ сидт æмдзæвгæтæ «Додой» æмæ «Катай»-ы. Лирикон геройы уды рæсугъддзинад æмдз. «Хæрзбон»-ы. «Мæрдты бæсты» -йы диссæгтæ, сæ этикон æмæ социалон мидис. Поэмæ «Фатимæ»-йы мидис, йæ идейæ. Цауты историон рæстæг. Ибрагим æмæ Дзамболаты фæлгонцтæ. Фатимæ -йæ рæстæджы раззагдæр зондылхæст сылгоймаг. Поэмæ «Кæуæг айнæг»-ы мидис æмæ идейæ. Публицистон уац(этнографион очерк)«Особа.»
Тугъанты Батырбег. 2с. Фыссæджы царды хабæрттæ, сфæлдыстады фæндаг. Хæххон адæмы царды нывтæ йæ прозæйы. Уацмысы «Æгъдаумæ гæсгæ» -йы мидис æмæ идейæ: тугисын æмæ йæ антигуманон хъуыды.

Къубалты Алыксандыр.4с. Фыссæджы культурон æмæ сфæлдыстадон куыст. «Æфхæрдты Хæсанæ»- социалон æфхæрды ныхмæ тохы мотивтæ. Иунæджы фæлгонц кадæджы. Госæма – ирон патриахалон сылгоймаг.

Гæдиаты Секъа. 8с. Ирон критиктæ Секъайы тыххæй. Секъайы прозæйыл афæлгæст. Радзырд «Дыса» -йы мидис. Сылгоймаджы уæззау хъысмæт. «Хо æмæ æфсымæр»-ы адæмы уавæр феодалон дуджы. «Саударæг ус»-ы хæххон царды нывтæ. Секъайы лирикæ, йæ сæйраг мотивтæ.Æмлзæвгæтæ «Æнкъард хъуыды», «Тæхуды», «Къæвда»-йы мидис æмæ сæйраг идейæтæ. Адæмон хъайтары традицитæ Секъайы поэзийы. Поэты идеал- адæмы æфхæрды ныхмæ тохгæнæг идеал – Чермен. Секъайы баснятæ,сæ социалон мидис æмæ этикон хъуыдытæ «Сырдты емынæ», «Минас»-ы.

Гуырдзыбеты Бласкъа.4 с. Гуырдзыбеты Бласкъайы царды хабæрттæ. Йе сфæлдыстады сæйраг мотивтæ. «Къоста», «Мæгуыр усгур», «Абырæг». Комеди «Æдылы»-йы социалон конфликт. Хангуассæйы хъысмæт.

Ирон периодикон мыхуыры фæзынд.

Гæдиаты Цомахъ.3с. Цомахъы цард æмæ йе сфæлдыстад. «Тохы хъæр»-ы бæстæйы уавæр, йæ аххоссæгтæ, тохмæ сидт. «Фæдис» -ы, уайдзæф дызæрдыггæнæг фæлтæртæн. Дзыллæты ахадындзинад историон рæзты æмдзæвгæ «Адæм»-ы.

Байаты Гаппо.1с. Байаты Гаппойы æхсæнадон æмæ культурон архайæг, йæ цардвæндаг. «Мæлдзыг æмæ цъырцъыраг», «Дзæбидыр æмæ саг»- ы таурæгъон æмбисæндтæ.

Тлатты Хох.2с. Тлатты Хохы цардвæндаг. Утопион уацмыс «Фын»- ы сюжетон мидис. «Фын» - фидæны цардарæзты ныв.

Цæголты Георги.2с. Цæголты Георгийы цардвæндаг æмæ сфæлдыстадон фæндаг. Георгийы ахаст Къостамæ «Къостайы ингæны уæлхъус»

Коцойты Арсены.5с. Коцойты Арсены цард æмæ æхсæнадон архайд. «Афтæ дæр вæййы»-ы мидис. «Цыппар æмæ ссæдз бон»-йы лæппуйы хъысмæт. Радзырд «Тазырæт»-ы конфликт. Базаргæджытæ æмæ хицауады æнаккаг митæ радзырд «Тохы бон»- ы. Коцойты Арсены сфæлдыстады ахадындзинад ирон литературæйы.

Илас Æрнигон. 1с. Илас Æрнигоны сфæлдыстад. «Арфæ ракæ», «Сомы». Райгуырæн бæстæйы хъысмæтыл сагъæс йæ æмдз. «Куы ркастæн», «Æрмыс иу мæн), «Хæрзбон.»

Брытъиаты Елбыздыхъо. 8с. Брытъиаты Елбыздыхъо – ирон театр æмæ драматургийы бындурæвæрæг. Ирон сылгоймаджы хъысмæтыл сагъæс; драмæ «Дыууæ хойы» темæ. Феодалон мыггагон æгъдæуттæ æмæ сæ фæстиуджытæ. Драмæйы конфликт. Асиат æмæ Хансиат – ирон сылгоймаджы ног типтæ. Фыдæлты мæлинаг æгъдæутты хъахъхъæнджытæ. Ног зондахаст хæсджытæ. (Хъамболат, Хъылцъыхъо, Пупæ). Фæллойгæнæг адæмы сæрибарыл тох трагеди «Амыран»-ы. Трагедийы сæйраг архайджытæ. Бесæйы фæлгонц. Елбыздыхъо сфæлдыстады ахадындзинад ирон литературæйы.

Хъороты Дауыт.3с. Хъороты Дауыты цард æмæ сфæлдыстад «Æз нæ уыдтæн,гæды уыди». Чиновникты фæлгонцтæ. Фæсдзæуины психологи уацмысы.

Токаты Алихан.3с. Токаты Алиханы цард æмæ сфæлдыстадыл афæлгæст. «Цыкурайы фæрдыг»- курдиат æмæ зонындзинады символ. «Хохы цард» -ы хъынцъым хохаг мæгуыр адæмы уæззау царды æууæлтыл.

Цæлыккаты Ахмæт.2с. Цæлыккаты Ахмæты цард æмæ æхсæнадон архайд. Туркмæ лидзыны трагикон цауæй иуныв радзырд «Фæстаг бæх»-ы. Уацмыс «Туг тугæй æхсадæуы» - йы мидис.

Сæйраг домæнтæ 9 – æм къласы ахуыргæнинæгты зонындзинæдтæ æмæ арæхстдзинæдтæм.

Уацмыстæ наизусть ахуыр кæнынæн.

Гæдиаты Цомахъ «Адæм».
Барахъты Гино «Азджериты Куыцыкк» (Скъуыддзаг).

Малиты Георги. Скъуыддзаг поэмæ «Темур – Алсахъ»-æй.
Кочысаты Мухарбег «Фыстæг мæ мадмæ»
Калоты Хазби « Хорзæй баззай, Ир».
Плиты Грис «Салдат».

Ахуыргæнинæгтæ хъуамæ зоной:

- фысджыты цард æмæ сфæдыстад;
- цы уацмыстæ ахуыр кодтой, уыдоны сюжеттæ, композицийы хицæндзинæдтæ, фæлгонцтæ;
- этикон характеры тыххæй æмбарынад;
- æмбарынæдтæ:æмдзæвгæ, поэмæ, радзырд, драмæ, трагеди, роман, фыссæджы индивидуалон стилы сæйраг миниуджытæ;
- наизусть ахуыр кæнынмæ цы уацмыстæ амынд цæуы, уыдон.

Ахуыргæнинæгтæ хъуамæ арæхсой:

- фыссæджы арæзт аивадон нывтæ иртасын æмæ æвдисын;
- уацмыс анализ кæнын, йæ хæйттæ хынцгæйæ;
- эпос, лирикæ, драмæ кæрæдзийы иртасын;
- уацмысы хъайтарæн характеристикæ дæттын, цалдæр уацмысы хъайтарты кæрæдзийыл абарын;
- авторы ахаст уацмысы архайджытæм æмæ цаутæм иртасын;
- уацмыс аив кæсын;
- хи сæрмагонд дзургæ æмæ фысгæ ныхасмæ пълан саразын;
- литературон – критикон æмæ публицистикон уацтæн, стæй ахуыргæнæджы лекцийæн хи куысты пълан, тезистæ, конспект аразын;
- литературон темæйыл доклад кæнæ реферат бацæттæ кæнын;
- нырыккон литературон фæзындтæн аргъ кæнын.

Ахуыры рæстæджы пайдагонд цæудзысты репродуктивон и продуктивон ахуыры методтæ:

- информацион технологи;
- цæстуынгæ æрмæг,
- ИКТ,
- уацмыстæм иллюстраци,
- амонæн литература.

Æрмæг куыд æмбæрстгонд æрцыд, уый сбæрæг гæнæны хуызтæ:

тест саразын; фысгæ, дзургæ дзуæппытæ; нывæцæн, изложении.

Контролы формæтæ

- индивидуалон
- къордæй

- фронталон

Контролы хуызтæ

- развæлгъау
- æрвылбон
- тематикон
- хатдзæг

Урочыты хуызтæ:

- урок-ног æрмæг амынд
- урок-практикон куыст
- уроки-хъазт
- компьютерон урок
- урок -къордты куысты формæ
- ныхасы рæзты куыст
- интеграцигон урок

Технологитæ:

- традицион технологи;
- архайды технологитæ;
- иннæ предметты бастдзинадимæ
-
- ***9-æм къласы Кусæн программæйы нысантæ æмæ хæстæ баххæст кæнынæн ахуырты рæстæг пайдагонд цæудзæн ахæм ахуырадон фæрæзтæй :***

Ахуыргæнæн чингуытæ:

- Ирон литературæ. Хрестомати. 9-æм къласс. Дзасохты Фатимæ.   – Дзæуджыхъæу: «Ир», 2013 – 311 ф.

Ахуыргæнæн уæлæмхасæн æрмæг скъоладзаутæн:

1. Бзаров Р.С. История в осетинском предании: Сюжет о Чермене, - Владикавказ, 1993.
2. Джусойты Н. *Ирон аив дзырды сæрвæлтау.* Цхинвал, 1966 аз.
3. Джыккайты Ш. *Ныхасы фарн.*- Дзауджыхъœу, 1996 аз.
4. Джыккайты Ш. Критикон уацты æмбырдгонд. 2 хайы. – Дзæнджыхъæу,
5. Джыккайты Ш. Ирон литературæйы истории. Дзæуджыхъæу, 2002.
6. Салагаева З.М. Четыре этюда об осетинской прозе. – Орджоникидзе, 1970.
7. *Поэзийы фарн* : Критикон уацтœ. – Орджоникидзе, 1980 аз.
8. *Зонадон – критикон уацтœ.* – Дзœуджыхъœу, 1991 аз.

Къæлендарон – тематикон пълан 9 къласы ирон литературæйæ

№ Ур.	Сæргонд	Сахат	Нымæц	Урочы темæ	УАА	Фæстиуджытæ	Хæдзармæ куыст
1.	Разныхас. Ирон литературæйы рæзты периодизации. Литературæйы баст историйымæ. **4с.**	1	6.09	Литературæ – адæмы царды нывæфтыд истори.	**базонæн уаа** хи ныхас раст рацаразын зонын,проблемæ раст сбæрæг кæнын, УАА хи архæйдтыты рефлекси,хи хъуыдытæ (зонындзинæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын, хъæугæ информаци ссарын зонын, æмбаргæ куыст **коммуникативон уаа** фæрстытæ æвæрын зонын,быцæу кæнын зонын, хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын **регулятивон уаа**	***Зоной:*** ирон адæмы историон хъысмæт; йæ этногенез. Литерæтурæйы бастдзинад цардимæ. Йæ ахадындзинад. Ирон литерæтурæйы рæзты периодизаци. Ирон рагон фыстытæ. ***Арæхсой:*** Æхсæнадон-политикон æмæ литературон –критикон уацтæн конспект кæнынмæ;	Конспект скæнын, зонын.

					ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын, хи архæйдтытæм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæн аргъ кæнын **удгоймагон уаа** хибарæй архайын, архæйдтытæ сбæрæг кæнын, монон-эстетикон æгъдауæй аргъ кæнын, æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад æнкъарын, Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын		

					кæнын, ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад хъомыл кæнын		
2.		1	8.09	Адæмы рагисторийы цаутæ æмæ этногенез (скифтæ, Ирон сæрмæттæ, алантæ).	**базонæн уаа** хи ныхас раст рацаразын зонын,проблемæ раст сбæрæг кæнын, УАА хи архæйдтыты рефлекси,хи хъуыдытæ (зонындзинæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын, хъæугæ информаци ссарын зонын, æмбаргæ куыст **коммуникативон уаа** фæрстытæ æвæрын зонын,быцæу кæнын зонын, хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыстады		Конспект скæнын, зонын.зонын

					пълан аразын **регулятивон уаа** ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын, хи архæйдтытæм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæн аргъ кæнын **удгоймагон уаа** хибарæй архайын, архæйдтытæ сбæрæг кæнын, монон-эстетикон æгъдауæй аргъ кæнын, æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад æнкъарын,		

					Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын кæнын, ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад хъомыл кæнын		
3.		1	13.09	Ирон фыссынады рагон цыртдзæвæнтæ .Фыццаг ирон лит-он уацмыс «Мах уыдыстæм фараст æфсымæры.»	**базонæн уаа** хи ныхас раст рацаразын зонын,проблемæ раст сбæрæг кæнын, УАА хи архæйдтыты рефлекси,хи хъуыдытæ (зонындзинæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын, хъæугæ информаци ссарын зонын, æмбаргæ куыст **коммуникативон уаа** фæрстытæ æвæрын зонын,быцæу кæнын		Конспект скæнын æмæ зонын.

					зонын, хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын **регулятивон уаа** ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын, хи архæйдтытæм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæн аргъ кæнын **удгоймагон уаа** хибарæй архайын, архæйдтытæ сбæрæг кæнын, монон-эстетикон æгъдауæй аргъ кæнын, æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ		

					адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад æнкъарын, Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын кæнын, ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад хъомыл кæнын		
4.		1	15.09	Фыццаг ирон скъолатæ; фыццаг ирон чиныг.	**базонæн уаа** хи ныхас раст рацаразын зонын,проблемæ раст сбæрæг кæнын, УАА хи архæйдтыты рефлекси,хи хъуыдытæ (зонындзинæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын, хъæугæ информаци ссарын зонын, æмбаргæ куыст		Бакæсын, фæрсты-тæн дзуапп рат-тын, конспект.

					коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын зонын,быцæу кæнын зонын, хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын **регулятивон уаа** ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын, хи архæйдтытæм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæн аргъ кæнын **удгоймагон уаа** хибарæй архайын, архæйдтытæ сбæрæг кæнын, монон-эстетикон æгъдауæй		

					аргъ кæнын, æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад æнкъарын, Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын кæнын, ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад хъомыл кæнын		
5.	Колыты Аксо. **1с.**	1	**20.09**	Колыты Аксойы цард æмæ сфæлдыстад. Аксо-дины чингуытæ тæлмацгæнæг, фыццаг поэтикон фæлварæнты автор(«Мады Майрæмы кады зарæг», «Мах фыд», «Чырыстийы рухс райгасдзинад.»	**базонæн уаа** хи ныхас раст рацаразын зонын,проблемæ раст сбæрæг кæнын, УАА хи архæйдтыты рефлекси,хи хъуыдытæ (зонындзинæдтæ) логикон æгъдауæй	***Зоной:*** фысджыты тыххæй ахсджиагдæр биографион зонинæгтæ; цы уацмыстæ ахуыр кæнынц, уыдоны æвдыст дуджы характерон миниуджытæ. Уацмысы сюжет, композицийы æууæлтæ, йæ фæлгонц джын системæ. ***Арæхсой:*** амынд	Конспект скæнын, зонын Биографии дзурын.

					равæрын, хъæугæ информаци ссарын зонын, æмбаргæ куыст **коммуникативон уаа** фæрстытæ æвæрын зонын,быцæу кæнын зонын, хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын **регулятивон уаа** ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын, хи архæйдтытæм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæн аргъ кæнын **удгоймагон уаа** хибарæй архайын,	æмдзæвгætæ наизусть дзурын. Фысгæ ныхасы хи хъуыдытæ раст æмæ æнæ рæдыдæй фыссын зонын æмæ арæхсын.	

					архæйдтытæ сбæрæг кæнын, монон-эстетикон æгъдауæй аргъ кæнын, æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад æнкъарын, Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын кæнын, ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад хъомыл кæнын		
6.	Æгъуызаты Иуане **3с.**	1	**22.09**	Фыссæджы тыххæй ныхас. Кадæг «Алгъуызы кадæг» - ы композицион арæзт; йæ темæ æмæ идейæ.	**базонæн уаа** хи ныхас раст рацаразын зонын,проблемæ раст сбæрæг кæнын, УАА хи архæйдтыты		Кæсын текст кæронмæ.

					рефлекси,хи хъуыдытæ (зонындзинæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын, хъæугæ информаци ссарын зонын, æмбаргæ куыст **коммуникативон уаа** фæрстытæ æвæрын зонын,быцæу кæнын зонын, хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын **регулятивон уаа** ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын, хи архæйдтытæм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæн аргъ кæнын		

		1			**удгоймагон уаа** хибарæй архайын, архæйдтытæ сбæрæг кæнын, монон-эстетикон æгъдауæй аргъ кæнын, æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад æнкъарын, Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын кæнын, ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад хъомыл кæнын		
7.		1	27.09	Авторы патриотизм æмæ гуманизм кадæджы.	**базонæн уаа** хи ныхас раст рацаразын		Скъуыддзаг наиз.

					зонын,проблемæ раст сбæрæг кæнын, УАА хи архæйдтыты рефлекси,хи хъуыдытæ (зонындзинæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын, хъæугæ информаци ссарын зонын, æмбаргæ куыст **коммуникативон уаа** фæрстытæ æвæрын зонын,быцæу кæнын зонын, хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын **регулятивон уаа** ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын, хи архæйдтытæм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи		

					архæйдтытæн аргъ кæнын **удгоймагон уаа** хибарæй архайын, архæйдтытæ сбæрæг кæнын, монон-эстетикон æгъдауæй аргъ кæнын, æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад æнкъарын, Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын кæнын, ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад хъомыл кæнын		
8.		1	**29.09**	Алгъуызы фæлгонц.	**базонæн уаа**		Фысгæ куыст.

					хи ныхас раст рацаразын зонын,проблемæ раст сбæрæг кæнын, УАА хи архæйдтыты рефлекси,хи хъуыдытæ (зонындзинæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын, хъæугæ информаци ссарын зонын, æмбаргæ куыст **коммуникативон уаа** фæрстытæ æвæрын зонын,быцæу кæнын зонын, хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын **регулятивон уаа** ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын, хи		

					архæйдтытæм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæн аргъ кæнын **удгоймагон уаа** хибарæй архайын, архæйдтытæ сбæрæг кæнын, монон-эстетикон æгъдауæй аргъ кæнын, æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад æнкъарын, Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын кæнын, ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад хъомыл кæнын		

9.	Мамсыраты Темырболат **2с.**	1	**4.10**	Мамсыраты Темырболат – фыццаг ирон национ поэт «Сагъæстæ».	**базонæн уаа** хи ныхас раст рацаразын зонын,проблемæ раст сбæрæг кæнын, УАА хи архæйдтыты рефлекси,хи хъуыдытæ (зонындзинæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын, хъæугæ информаци ссарын зонын, æмбаргæ куыст **коммуникативон уаа** фæрстытæ æвæрын зонын,быцæу кæнын зонын, хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын **регулятивон уаа** ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон		Конспект; «Сагъ æстæ» кæсын.

					архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын, хи архæйдтытæм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæн аргъ кæнын **удгоймагон уаа** хибарæй архайын, архæйдтытæ сбæрæг кæнын, монон-эстетикон æгъдауæй аргъ кæнын, æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад æнкъарын, Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын кæнын, ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ		

					разæнгарддзинад хъомыл кæнын		
10.		1	**6.10**	Райгуырæн бæстæ уарзыны мотивтæ. Мамсыраты Темырболаты поэзийы. «Рынчын æмæ рынчынфæрсæг», «Ме' мгармæ». «Авдæны зард».	**базонæн уаа** хи ныхас раст рацаразын зонын,проблемæ раст сбæрæг кæнын, УАА хи архæйдтыты рефлекси,хи хъуыдытæ (зонындзинæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын, хъæугæ информаци ссарын зонын, æмбаргæ куыст **коммуникативон уаа** фæрстытæ æвæрын зонын,быцæу кæнын зонын, хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын		Наизусть æмдзæвгæ

					регулятивон уаа ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын, хи архæйдтытæм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæн аргъ кæнын **удгоймагон уаа** хибарæй архайын, архæйдтытæ сбæрæг кæнын, монон-эстетикон æгъдауæй аргъ кæнын, æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад æнкъарын, Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ		

					уарзондзинад гурын кæнын, ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад хъомыл кæнын		
11.	Хъаныхъуаты Инал. **4с.**	1	11.10	Иналы царды хабæрттæ, йе' сфæлдыстады сæйраг мотивтæ. Поэты хæс йæ адæмы раз, йæ фæндиæгтæ, йæ бæллицтæ «Фæндон»-ы.	**базонæн уаа** хи ныхас раст рацаразын зонын,проблемæ раст сбæрæг кæнын, УАА хи архæйдтыты рефлекси,хи хъуыдытæ (зонындзинæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын, хъæугæ информаци ссарын зонын, æмбаргæ куыст **коммуникативон уаа** фæрстытæ æвæрын зонын,быцæу кæнын зонын, хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын,	*Зоной:* Райгуырæн бæстæ уарзын, адæмы зын уавæртыл сагъæс кæнын; Инал уырыссагау кæй фыста, уый аххоссæгтæ. Уацмыс анализ кæнын, авторы ахаст феодалон-патриархалон æгъдæуттæм.	Конспект скæнын æмæ зонын. «Фæн-дон» наизусть.

					ахуырты æмгуыстады пълан аразын **регулятивон уаа** ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын, хи архæйдтытæм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæн аргъ кæнын **удгоймагон уаа** хибарæй архайын, архæйдтытæ сбæрæг кæнын, монон-эстетикон æгъдауæй аргъ кæнын, æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад		

					æнкъарын, Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын кæнын, ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад хъомыл кæнын		
12.		1	13.10	Ирон адæмы цардыуаг æмæ æгъдæуттæ очерк «Ирон хъæуы»-йы.			Текст кæронмæ къордтæй бакæсын.
13.		1	18.10	Хицæн адæймæгты фæлгонцтæ уацмысы.			Фæрстытæн дзуапп раттын.
14.		1	20.10	«Хохæгтæ-лигъдæттæ» -йы адæмон трагеди.			Индивидуалон хæстæ.
15.	Хетæгкаты Къоста. **10с.**	1	**25.10**	Къоста-поэт æмæ революцион демократ. «Ракæс»-ы катай адæмы æфхæрд æмæ тыхстыл, «Салдат»-ы катай ныййарæгыл.	**базонæн уаа** хи ныхас раст рацаразын зонын,проблемæ раст сбæрæг кæнын, УАА хи архæйдтыты рефлекси,хи хъуыдытæ	***Зоной:*** Къоста-æхсæнадон кусæг; адæмон сфæлдыстад æмæ европæ-йаг классикон литературæйы ахадындзинад Къостайы сфæл-дыстадон рæзты; Къостайы ли-рикæйы сæйраг мотивтæ, йæ	Конспект скæны, наизусть бар æвзарæй.

					(зонындзинæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын, хъæугæ информаци ссарын зонын, æмбаргæ куыст **коммуникативон уаа** фæрстытæ æвæрын зонын,быцæу кæнын зонын, хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын **регулятивон уаа** ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын, хи архæйдтытæм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæн аргъ кæнын **удгоймагон уаа**	гуманизм; Къостайы этикæ æмæ йæ эстетикæйы сæйрагдæр принциптæ. ***Арæхсой:*** Поэмæйы лирикон фæзилæнтæ; монолог æмæ диалог-фæлгонц аразæн фæзилæнтæ арын; æрдзы нывтæ æмæ сæ ахадындзинад персонажты миддуне раргом кæныны хъуыддаджы.	

					хибарæй архайын, архæйдтытæ сбæрæг кæнын, монон-эстетикон æгъдауæй аргъ кæнын, æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад æнкъарын, Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын кæнын, ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад хъомыл кæнын		
16.		1	**27.10**	Национ хæдбардзинад æмæ иудзинадмæ сидт æмдзæвгæтæ «Додой» æмæ «Катай»-ы.	**базонæн уаа** хи ныхас раст рацаразын зонын,проблемæ раст		Конспект скæнын, Зонын, æмдзæвгæ наизусть барæвза-рæй

					сбæрæг кæнын, УАА хи архæйдтыты рефлекси,хи хъуыдытæ (зонындзинæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын, хъæугæ информаци ссарын зонын, æмбаргæ куыст **коммуникативон уаа** фæрстытæ æвæрын зонын,быцæу кæнын зонын, хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын **регулятивон уаа** ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын, хи архæйдтытæм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæн аргъ		

					кæнын **удгоймагон уаа** хибарæй архайын, архæйдтытæ сбæрæг кæнын, монон-эстетикон æгъдауæй аргъ кæнын, æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад æнкъарын, Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын кæнын, ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад хъомыл кæнын		
17.		1	**8.11**	Лирикон геройы уды рæсугъддзинад æмдз.	**базонæн уаа**		Конспект,æмдзæвгæ наизусть.

				«Хæрзбон»-ы.	хи ныхас раст рацаразын зонын,проблемæ раст сбæрæг кæнын, УАА хи архæйдтыты рефлекси,хи хъуыдытæ (зонындзинæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын, хъæугæ информаци ссарын зонын, æмбаргæ куыст **коммуникативон уаа** фæрстытæ æвæрын зонын,быцæу кæнын зонын, хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын **регулятивон уаа** ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын, хи архæйдтытæм хъус		

					дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæн аргъ кæнын **удгоймагон уаа** хибарæй архайын, архæйдтытæ сбæрæг кæнын, монон-эстетикон æгъдауæй аргъ кæнын, æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад æнкъарын, Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын кæнын, ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад хъомыл кæнын		

18.		1	**10.11**	«Мæрдты бæсты» -йы диссæгтæ, сæ этикон æмæ социалон мидис.	**базонæн уаа** хи ныхас раст рацаразын зонын,проблемæ раст сбæрæг кæнын, УАА хи архæйдтыты рефлекси,хи хъуыдытæ (зонындзинæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын, хъæугæ информаци ссарын зонын, æмбаргæ куыст **коммуникативон уаа** фæрстытæ æвæрын зонын,быцæу кæнын зонын, хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын **регулятивон уаа** ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры		Аив кæсын, конс-пект.

					фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын, хи архæйдтытæм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæн аргъ кæнын **удгоймагон уаа** хибарæй архайын, архæйдтытæ сбæрæг кæнын, монон-эстетикон æгъдауæй аргъ кæнын, æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад æнкъарын, Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын кæнын, ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад хъомыл кæнын		

19.		1	**15.11**	Поэмæ «Фатимæ»-йы мидис, йæ идейæ. Цауты историон рæстæг.	**базонæн уаа** хи ныхас раст рацаразын зонын,проблемæ раст сбæрæг кæнын, УАА хи архæйдтыты рефлекси,хи хъуыдытæ (зонындзинæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын, хъæугæ информаци ссарын зонын, æмбаргæ куыст **коммуникативон уаа** фæрстытæ æвæрын зонын,быцæу кæнын зонын, хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын **регулятивон уаа** ахуырадон нысан		Поэмæйы сюжет, хи ныхæст дзурын.

					æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын, хи архæйдтытæм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæн аргъ кæнын **удгоймагон уаа** хибарæй архайын, архæйдтытæ сбæрæг кæнын, монон-эстетикон æгъдауæй аргъ кæнын, æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад æнкъарын, Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын кæнын, ирон æвзаг		

					ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад хъомыл кæнын		
20.		1	**17.11**	Ибрагим æмæ Дзамболаты фæлгонцтæ.	**базонæн уаа** хи ныхас раст рацаразын зонын,проблемæ раст сбæрæг кæнын, УАА хи архæйдтыты рефлекси,хи хъуыдытæ (зоныдзинæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын, хъæугæ информаци ссарын зонын, æмбаргæ куыст **коммуникативон уаа** фæрстытæ æвæрын зонын,быцæу кæнын зонын, хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын		Скъуыддзаг наизусть.

					регулятивон уаа ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын, хи архæйдтытæм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæн аргъ кæнын **удгоймагон уаа** хибарæй архайын, архæйдтытæ сбæрæг кæнын, монон-эстетикон æгъдауæй аргъ кæнын, æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад æнкъарын, Фыдыбæстæм æмæ		

					мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын кæнын, ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад хъомыл кæнын		
21.		1	**22.11**	Фатимæ -йæ рæстæджы раззагдæр зондылхæст сылгоймаг.	**базонæн уаа** хи ныхас раст рацаразын зонын,проблемæ раст сбæрæг кæнын, УАА хи архæйдтыты рефлекси,хи хъуыдытæ (зонындзинæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын, хъæугæ информаци ссарын зонын, æмбаргæ куыст **коммуникативон уаа** фæрстытæ æвæрын зонын,быцæу кæнын зонын, хи хъуыдытæ		Фæлгонцаразæг лексикæ.

					æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын **регулятивон уаа** ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын, хи архæйдтытæм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæн аргъ кæнын **удгоймагон уаа** хибарæй архайын, архæйдтытæ сбæрæг кæнын, монон-эстетикон æгъдауæй аргъ кæнын, æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон		

					æвзаджы аивдзинад æнкъарын, Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын кæнын, ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад хъомыл кæнын		
22.		1	**24.11**	**Н/Р/К.** Нывæцæн *«Сылгоймаджы фæлгонц Къостайы сфæлдыстады»*ныффы ссынмæ цæттæгæнæн урок.			Хæдзармæ ныффыссын.
23		1	**29.11**	Поэмæ «Кæуæг айнæг»-ы мидис æмæ идейæ.	**базонæн уаа** хи ныхас раст рацаразын зонын,проблемæ раст сбæрæг кæнын, УАА хи архæйдтыты рефлекси,хи хъуыдытæ		Хи ныхæстæй дзурын.

					(зонындзинæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын, хъæугæ информаци ссарын зонын, æмбаргæ куыст **коммуникативон уаа** фæрстытæ æвæрын зонын,быцæу кæнын зонын, хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын **регулятивон уаа** ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын, хи архæйдтытæм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæн аргъ кæнын **удгоймагон уаа**		

					хибарæй архайын, архæйдтытæ сбæрæг кæнын, монон-эстетикон æгъдауæй аргъ кæнын, æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад æнкъарын, Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын кæнын, ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад хъомыл кæнын		
24.		1	**1.12**	Публицистон уац(этнографион очерк)«Особа.»	**базонæн уаа** хи ныхас раст рацаразын зонын,проблемæ раст		Конспект зонын.

					сбæрæг кæнын, УАА хи архæйдтыты рефлекси,хи хъуыдытæ (зонындзинæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын, хъæугæ информаци ссарын зонын, æмбаргæ куыст **коммуникативон уаа** фæрстытæ æвæрын зонын,быцæу кæнын зонын, хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын **регулятивон уаа** ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын, хи архæйдтытæм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæн аргъ		

					кæнын **удгоймагон уаа** хибарæй архайын, архæйдтытæ сбæрæг кæнын, монон-эстетикон æгъдауæй аргъ кæнын, æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад æнкъарын, Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын кæнын, ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад хъомыл кæнын		
25.	Тугъанты Батырбег.	1	**6.12**	Фыссæджы царды хабæрттæ,	**базонæн уаа**	***Зонын:*** фыссæджы сфæлдыстадон фæндаг;	Конспект дзурын.

	2с.			сфæлдыстады фæндаг. Хæххон адæмы царды нывтæ йæ прозæйы.	хи ныхас раст рацаразын зонын,проблемæ раст сбæрæг кæнын, УАА хи архæйдтыты рефлекси,хи хъуыдытæ (зонындзинæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын, хъæугæ информаци ссарын зонын, æмбаргæ куыст **коммуникативон уаа** фæрстытæ æвæрын зонын,быцæу кæнын зонын, хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын **регулятивон уаа** ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын, хи архæйдтытæм хъус	цы аивадон нывтæ сарæзта уыдон æвзарын; уацмысы идейон мидис райхалын.	

					дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæн аргъ кæнын **удгоймагон уаа** хибарæй архайын, архæйдтытæ сбæрæг кæнын, монон-эстетикон æгъдауæй аргъ кæнын, æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад æнкъарын, Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын кæнын, ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад хъомыл кæнын		

26.		1	**8.12**	Уацмысы «Ӕгъдаумӕ гæсгæ» -йы мидис ӕмӕ идейӕ: тугисын ӕмӕ йӕ антигуманон хъуыды.	**базонæн уаа** хи ныхас раст рацаразын зонын,проблемæ раст сбæрæг кæнын, УАА хи архæйдтыты рефлекси,хи хъуыдытæ (зонындзинæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын, хъæугæ информаци ссарын зонын, æмбаргæ куыст **коммуникативон уаа** фæрстытæ æвæрын зонын,быцæу кæнын зонын, хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын **регулятивон уаа** ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры		Аив хи ныхæстæй дзурын.

					фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын, хи архæйдтытæм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæн аргъ кæнын **удгоймагон уаа** хибарæй архайын, архæйдтытæ сбæрæг кæнын, монон-эстетикон æгъдауæй аргъ кæнын, æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад æнкъарын, Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын кæнын, ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад хъомыл кæнын		

27.	Къубалты Алыксандр. **3с.**	1	**13.12**	Къубалты Алыксандыры культурон æмæ сфæлдытадон куыст. «Æфхæрдты Хæсанæ»-социалон æфхæрды ныхмæ тохы мотивтæ	**базонæн уаа** хи ныхас раст рацаразын зонын,проблемæ раст сбæрæг кæнын, УАА хи архæйдтыты рефлекси,хи хъуыдытæ (зонындзинæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын, хъæугæ информаци ссарын зонын, æмбаргæ куыст **коммуникативон уаа** фæрстытæ æвæрын зонын,быцæу кæнын зонын, хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын **регулятивон уаа** ахуырадон нысан	***Зонын:*** фыссæджы сфæлдыстадон фæндаг; цы аивадон нывтæ сарæзта уыдон æвзарын; уацмысы идейон мидис райхалын.	Кæсын, хи ныхæс-тæй дзурын.

					æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын, хи архæйдтытæм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæн аргъ кæнын **удгоймагон уаа** хибарæй архайын, архæйдтытæ сбæрæг кæнын, монон-эстетикон æгъдауæй аргъ кæнын, æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад æнкъарын, Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын кæнын, ирон æвзаг		

					ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад хъомыл кæнын		
28.		1	**15.12**	Иунæджы фæлгонц кадæджы.	**базонæн уаа** хи ныхас раст рацаразын зонын,проблемæ раст сбæрæг кæнын, УАА хи архæйдтыты рефлекси,хи хъуыдытæ (зонындзинæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын, хъæугæ информаци ссарын зонын, æмбаргæ куыст **коммуникативон уаа** фæрстытæ æвæрын зонын,быцæу кæнын зонын, хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын		Кадæджы фольклорон бындур.

					регулятивон уаа ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын, хи архæйдтытæм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæн аргъ кæнын **удгоймагон уаа** хибарæй архайын, архæйдтытæ сбæрæг кæнын, монон-эстетикон æгъдауæй аргъ кæнын, æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад æнкъарын, Фыдыбæстæм æмæ		

					мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын кæнын, ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад хъомыл кæнын		
29.		1	**20.12**	Госæма – ирон патриахалон сылгоймаг.	**базонæн уаа** хи ныхас раст рацаразын зонын,проблемæ раст сбæрæг кæнын, УАА хи архæйдтыты рефлекси,хи хъуыдытæ (зонындзинæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын, хъæугæ информаци ссарын зонын, æмбаргæ куыст **коммуникативон уаа** фæрстытæ æвæрын зонын,быцæу кæнын зонын, хи хъуыдытæ		Фæлгонц æвдисæг лексикæ, наиз.

					æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын **регулятивон уаа** ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын, хи архæйдтытæм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæн аргъ кæнын **удгоймагон уаа** хибарæй архайын, архæйдтытæ сбæрæг кæнын, монон-эстетикон æгъдауæй аргъ кæнын, æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон		

					ӕвзаджы аивдзинад ӕнкъарын, Фыдыбӕстӕм ӕмӕ мадӕлон ӕвзагмӕ уарзондзинад гурын кӕнын, ирон ӕвзаг ахуыр кӕнынмӕ разӕнгарддзинад хъомыл кӕнын		
30.	**Н/Р/К**		**22.12**	Нывӕцӕн хи ӕвзӕрст темӕйӕ.			
31.	Гӕдиаты Секъа. **7с.**	1	**27.12**	Ирон критиктӕ Секъайы тыххӕй. Секъайы прозӕйыл афӕлгӕст.	**базонӕн уаа** хи ныхас раст рацаразын зонын,проблемӕ раст сбӕрӕг кӕнын, УАА хи архӕйдтыты рефлекси,хи хъуыдытӕ (зонындзинӕдтӕ) логикон ӕгъдауӕй равӕрын, хъӕугӕ	***Зонын:*** ирон критикӕ Секъайы тыххӕй; йӕ ахадындзинадирон литерӕтурӕйы историйы зонын. ***Арӕхсын:*** фыссӕджы сфӕлдыстады национ хиӕмбарынады проблемӕтӕ иртасынмӕ.	Конспект, хи ныхӕстӕй дзурын.

					информаци ссарын зонын, æмбаргæ куыст **коммуникативон уаа** фæрстытæ æвæрын зонын,быцæу кæнын зонын, хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын **регулятивон уаа** ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын, хи архæйдтытæм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæн аргъ кæнын **удгоймагон уаа** хибарæй архайын, архæйдтытæ сбæрæг		

					кæнын, монон-эстетикон æгъдауæй аргъ кæнын, æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад æнкъарын, Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын кæнын, ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад хъомыл кæнын		
32.		1	**29.12**	Радзырд «Дыса» -йы уæззау хъысмæт.	**базонæн уаа** хи ныхас раст рацаразын зонын,проблемæ раст сбæрæг кæнын, УАА хи архæйдтыты рефлекси,хи хъуыдытæ		Кæсын, хи ныхæс-тæй дзурын.

					(зонындзинæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын, хъæугæ информаци ссарын зонын, æмбаргæ куыст **коммуникативон уаа** фæрстытæ æвæрын зонын,быцæу кæнын зонын, хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын **регулятивон уаа** ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын, хи архæйдтытæм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæн аргъ кæнын **удгоймагон уаа**		

					хибарæй архайын, архæйдтытæ сбæрæг кæнын, монон-эстетикон æгъдауæй аргъ кæнын, æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад æнкъарын, Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын кæнын, ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад хъомыл кæнын		
33.		1		«Хо æмæ æфсымæр»-ы адæмы уавæр феодалон дуджы.	**базонæн уаа** хи ныхас раст рацаразын зонын,проблемæ раст сбæрæг кæнын, УАА хи архæйдтыты рефлекси,хи хъуыдытæ		Кæсын, хи ныхæс-тæй дзурын.

					(зонындзинæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын, хъæугæ информаци ссарын зонын, æмбаргæ куыст **коммуникативон уаа** фæрстытæ æвæрын зонын,быцæу кæнын зонын, хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын **регулятивон уаа** ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын, хи архæйдтытæм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæн аргъ кæнын **удгоймагон уаа**		

					хибарæй архайын, архæйдтытæ сбæрæг кæнын, монон-эстетикон æгъдауæй аргъ кæнын, æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад æнкъарын, Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын кæнын, ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад хъомыл кæнын		
34.		1		«Саударæг ус»-ы хæххон царды нывтæ.	**базонæн уаа** хи ныхас раст рацаразын зонын,проблемæ раст сбæрæг кæнын, УАА хи архæйдтыты рефлекси,хи хъуыдытæ		Фæрстытæн дзуапп раттын, аив кæсын.

					(зонындзинæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын, хъæугæ информаци ссарын зонын, æмбаргæ куыст **коммуникативон уаа** фæрстытæ æвæрын зонын,быцæу кæнын зонын, хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын **регулятивон уаа** ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын, хи архæйдтытæм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæн аргъ кæнын **удгоймагон уаа**		

					хибарæй архайын, архæйдтытæ сбæрæг кæнын, монон-эстетикон æгъдауæй аргъ кæнын, æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад æнкъарын, Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын кæнын, ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад хъомыл кæнын		
35.		1		Секъайы лирикæ, йæ сæйраг мотивтæ.Æмлзæвгæтæ «Æнкъард хъуыды», «Тæхуды», «Къæвда»-йы мидис æмæ сæйраг идейæтæ.	**базонæн уаа** хи ныхас раст рацаразын зонын,проблемæ раст сбæрæг кæнын, УАА хи архæйдтыты рефлекси,хи хъуыдытæ		Æмдзæвгæ наизусть.

					(зонындзинæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын, хъæугæ информаци ссарын зонын, æмбаргæ куыст **коммуникативон уаа** фæрстытæ æвæрын зонын,быцæу кæнын зонын, хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын **регулятивон уаа** ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын, хи архæйдтытæм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæн аргъ кæнын **удгоймагон уаа**		

					хибарæй архайын, архæйдтытæ сбæрæг кæнын, монон-эстетикон æгъдауæй аргъ кæнын, æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад æнкъарын, Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын кæнын, ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад хъомыл кæнын		
36.		1		Адæмон хъайтары традицитæ Секъайы поэзийы. Поэты идеал-адæмы æфхæрды ныхмæ тохгæнæг идеал - Чермен	**базонæн уаа** хи ныхас раст рацаразын зонын,проблемæ раст сбæрæг кæнын, УАА хи архæйдтыты рефлекси,хи хъуыдытæ		Фæрстытæн дзуапп раттын, Хи ных-æй дзур.

					(зонындзинæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын, хъæугæ информаци ссарын зонын, æмбаргæ куыст **коммуникативон уаа** фæрстытæ æвæрын зонын,быцæу кæнын зонын, хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын **регулятивон уаа** ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын, хи архæйдтытæм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæн аргъ кæнын **удгоймагон уаа**		

					хибарæй архайын, архæйдтытæ сбæрæг кæнын, монон-эстетикон æгъдауæй аргъ кæнын, æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад æнкъарын, Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын кæнын, ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад хъомыл кæнын		
37.		1		Секъайы баснятæ,сæ социалон мидис æмæ этикон хъуыдытæ «Сырдты емынæ», «Минас»-ы.	**базонæн уаа** хи ныхас раст рацаразын зонын,проблемæ раст сбæрæг кæнын, УАА хи архæйдтыты рефлекси,хи хъуыдытæ		

					(зонындзинӕдтӕ) логикон ӕгъдауӕй равӕрын, хъӕугӕ информаци ссарын зонын, ӕмбаргӕ куыст **коммуникативон уаа** фӕрстытӕ ӕвӕрын зонын,быцӕу кӕнын зонын, хи хъуыдытӕ ӕргом кӕнын зонын, ахуырты ӕмгуыстады пълан аразын **регулятивон уаа** ахуырадон нысан ӕвӕрын, ахуырадон архӕйдтытӕ сбӕрӕг кӕнын, ахуыры фӕстиуджытӕ рагацау сбӕрӕг кӕнын, хи архӕйдтытӕм хъус дарын, хи рӕдыдтытӕ раст кӕнын, хи архӕйдтытӕн аргъ кӕнын **удгоймагон уаа**		

					хибарæй архайын, архæйдтытæ сбæрæг кæнын, монон-эстетикон æгъдауæй аргъ кæнын, æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад æнкъарын, Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын кæнын, ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад хъомыл кæнын		
38.	**Н/Р/К/**	1		**Изложени.** Секъайы уацмыстæй ист скъуыддзагæй.			Кæронмæ ахæццæ кæнын.
39.	Гуырдзыбеты Блашка. **2с.**	1		Гуырдзыбеты Бласкъайы царды хабæрттæ. Йе сфæлдыстады сæйраг мотивтæ. «Къоста», «Мæгуыр усгур»,	**базонæн уаа** хи ныхас раст рацаразын зонын,проблемæ раст		Конспект, æмдзæвгæ барæвзарæй наизусть.

				«Абырæг».	сбæрæг кæнын, УАА хи архæйдтыты рефлекси,хи хъуыдытæ (зонындзинæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын, хъæугæ информаци ссарын зонын, æмбаргæ куыст **коммуникативон уаа** фæрстытæ æвæрын зонын,быцæу кæнын зонын, хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын **регулятивон уаа** ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын, хи архæйдтытæм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæн аргъ		

					кæнын **удгоймагон уаа** хибарæй архайын, архæйдтытæ сбæрæг кæнын, монон-эстетикон æгъдауæй аргъ кæнын, æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад æнкъарын, Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын кæнын, ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад хъомыл кæнын		
40.		1		Комеди «Ӕдылы»-йы социалон конфликт. Хангуассæйы хъысмæт.	**базонæн уаа** хи ныхас раст рацаразын зонын,проблемæ раст		Аив хи ныхæстæй дзурын.

					сбæрæг кæнын, УАА хи архæйдтыты рефлекси,хи хъуыдытæ (зонындзинæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын, хъæугæ информаци ссарын зонын, æмбаргæ куыст **коммуникативон уаа** фæрстытæ æвæрын зонын,быцæу кæнын зонын, хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын **регулятивон уаа** ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын, хи архæйдтытæм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæн аргъ		

					кæнын **удгоймагон уаа** хибарæй архайын, архæйдтытæ сбæрæг кæнын, монон-эстетикон æгъдауæй аргъ кæнын, æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад æнкъарын, Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын кæнын, ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад хъомыл кæнын		
41.	Разныхас. Ирон лит-рæ XX æнусы райдайæны. 1с.	1		Ирон периодикон мыхуыры фæзынд.	**базонæн уаа** хи ныхас раст рацаразын зонын,проблемæ раст	**Зоной:** Ирон литерæтурæйы рæзты периодизаци.	Конспект скæнын, зонын дзурын

					сбæрæг кæнын, УАА хи архæйдтыты рефлекси,хи хъуыдытæ (зонындзинæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын, хъæугæ информаци ссарын зонын, æмбаргæ куыст **коммуникативон уаа** фæрстытæ æвæрын зонын,быцæу кæнын зонын, хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын **регулятивон уаа** ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын, хи архæйдтытæм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæн аргъ		

					кæнын **удгоймагон уаа** хибарæй архайын, архæйдтытæ сбæрæг кæнын, монон-эстетикон æгъдауæй аргъ кæнын, æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад æнкъарын, Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын кæнын, ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад хъомыл кæнын		
42.	Гæдиаты Цомахъ **2с.**	1		Цомахъы цард æмæ йе сфæлдыс-тад. «Тохы хъæр»-ы бæстæйы уавæр, йæ аххоссæгтæ, тохмæ сидт. «Фæдис» -ы, уайдзæф	**базонæн уаа** хи ныхас раст рацаразын зонын,проблемæ раст	**Зоной:** поэты цардвæндаг æмæ политикон архайд, йæ лирикæ-йы сæйраг мотивтæ, сæйрагдæр зонындзинæдтæ	Конспект скæнын, Æмдзæвгæтæ аив кæсын, анализ кæнын.

				дызæрдыггæнæг фæлтæртæн.	сбæрæг кæнын, УАА хи архæйдтыты рефлекси,хи хъуыдытæ (зонындзинæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын, хъæугæ информаци ссарын зонын, æмбаргæ куыст **коммуникативон уаа** фæрстытæ æвæрын зонын,быцæу кæнын зонын, хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын **регулятивон уаа** ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын, хи архæйдтытæм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæн аргъ	литературон здæхтыты тыххæй.	

					кæнын **удгоймагон уаа** хибарæй архайын, архæйдтытæ сбæрæг кæнын, монон-эстетикон æгъдауæй аргъ кæнын, æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад æнкъарын, Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын кæнын, ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад хъомыл кæнын		
43.		1		Дзыллæты ахадындзинад историон рæзты æмдзæвгæ «Адæм»-ы.	**базонæн уаа** хи ныхас раст рацаразын зонын,проблемæ раст		Аив кæсын,наизу-сть.

					сбæрæг кæнын, УАА хи архæйдтыты рефлекси,хи хъуыдытæ (зонындзинæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын, хъæугæ информаци ссарын зонын, æмбаргæ куыст **коммуникативон уаа** фæрстытæ æвæрын зонын,быцæу кæнын зонын, хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын **регулятивон уаа** ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын, хи архæйдтытæм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæн аргъ		

					кæнын **удгоймагон уаа** хибарæй архайын, архæйдтытæ сбæрæг кæнын, монон-эстетикон æгъдауæй аргъ кæнын, æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад æнкъарын, Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын кæнын, ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад хъомыл кæнын		
44.	Байаты Гаппо. **1с.**	1		Байаты Гаппо-æхсæнадон æмæ культурон архайæг, йæ цардвæндаг. «Мæлдзыг æмæ цъырцъыраг»,	**базонæн уаа** хи ныхас раст рацаразын зонын,проблемæ раст	***Зоной:*** уацмысты жанры хицæндзинæдтæ; фыссæг цы аивадон нывтæ сарæзта, уыдон æвзарын; цы уацмыстæ ахуыр кæнынц, уыдоны æвдыст	Конспект зонын, анализ кæнын зонын радзырдтæ.

				«Дзæбидыр æмæ саг»-ы таурæгъон æмбисæндтæ.	сбæрæг кæнын, УАА хи архæйдтыты рефлекси,хи хъуыдытæ (зонындзинæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын, хъæугæ информаци ссарын зонын, æмбаргæ куыст **коммуникативон уаа** фæрстытæ æвæрын зонын,быцæу кæнын зонын, хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын **регулятивон уаа** ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын, хи архæйдтытæм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæн аргъ	дуджы характерон миниуджытæ. ***Арæхсой***: уацмысæн анализ кæнын, йæ идейон- аивадон хицæндзинæдтæ хынцын, хъайтары фæлгонцæн цы нысаниуæг ис, уый иртасын.	

					кæнын **удгоймагон уаа** хибарæй архайын, архæйдтытæ сбæрæг кæнын, монон-эстетикон æгъдауæй аргъ кæнын, æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад æнкъарын, Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын кæнын, ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад хъомыл кæнын		
45.	Тлатты Хох. **2с.**	1		Тлатты Хохы цардвæндаг.Утопион уацмыс «Фын»- ы сюжетон мидис.	**базонæн уаа** хи ныхас раст рацаразын зонын,проблемæ раст		Уацмыс бакæсын кæронмæ къордтæй, хи ныхæстæй дзурын

					сбæрæг кæнын, УАА хи архæйдтыты рефлекси,хи хъуыдытæ (зонындзинæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын, хъæугæ информаци ссарын зонын, æмбаргæ куыст **коммуникативон уаа** фæрстытæ æвæрын зонын,быцæу кæнын зонын, хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын **регулятивон уаа** ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын, хи архæйдтытæм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæн аргъ		

					кæнын **удгоймагон уаа** хибарæй архайын, архæйдтытæ сбæрæг кæнын, монон-эстетикон æгъдауæй аргъ кæнын, æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад æнкъарын, Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын кæнын, ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад хъомыл кæнын		
47.		1		«Фын» - фидæны цардарæзты ныв.	**базонæн уаа** хи ныхас раст рацаразын зонын,проблемæ раст		Фæрстытæн дзуапп раттын.

					сбæрæг кæнын, УАА хи архæйдтыты рефлекси,хи хъуыдытæ (зонындзинæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын, хъæугæ информаци ссарын зонын, æмбаргæ куыст **коммуникативон уаа** фæрстытæ æвæрын зонын,быцæу кæнын зонын, хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын **регулятивон уаа** ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын, хи архæйдтытæм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæн аргъ		

					кæнын **удгоймагон уаа** хибарæй архайын, архæйдтытæ сбæрæг кæнын, монон-эстетикон æгъдауæй аргъ кæнын, æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад æнкъарын, Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын кæнын, ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад хъомыл кæнын		
48.	Цæголты Георги. **1с.**	1		Цæголты Георгийы цардвæндаг æмæ сфæлдыстадон фæндаг. Георгийы ахаст Къостамæ «Къостайы ингæны уæлхъус»	**базонæн уаа** хи ныхас раст рацаразын зонын,проблемæ раст		Аив каст. Проблемон фарстатæн дзуапп дæттын.

					сбæрæг кæнын, УАА хи архæйдтыты рефлекси,хи хъуыдытæ (зонындзинæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын, хъæугæ информаци ссарын зонын, æмбаргæ куыст **коммуникативон уаа** фæрстытæ æвæрын зонын,быцæу кæнын зонын, хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын **регулятивон уаа** ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын, хи архæйдтытæм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæн аргъ		

					кæнын **удгоймагон уаа** хибарæй архайын, архæйдтытæ сбæрæг кæнын, монон-эстетикон æгъдауæй аргъ кæнын, æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад æнкъарын, Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын кæнын, ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад хъомыл кæнын		
49.	Коцойты Арсен. **5с.**	1		Коцойты Арсены цард æмæ æхсæнадон архайд. «Афтæ дæр вæййы»-ы мидис.	**базонæн уаа** хи ныхас раст рацаразын зонын,проблемæ раст		Конспект зонын. Радзырд кæронмæ бакæсын.

					сбæрæг кæнын, УАА хи архæйдтыты рефлекси,хи хъуыдытæ (зонындзинæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын, хъæугæ информаци ссарын зонын, æмбаргæ куыст **коммуникативон уаа** фæрстытæ æвæрын зонын,быцæу кæнын зонын, хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын **регулятивон уаа** ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын, хи архæйдтытæм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæн аргъ		

					кæнын **удгоймагон уаа** хибарæй архайын, архæйдтытæ сбæрæг кæнын, монон-эстетикон æгъдауæй аргъ кæнын, æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад æнкъарын, Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын кæнын, ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад хъомыл кæнын		
50.		1		«Цыппар æмæ ссæдз бон»-йы лæппуйы хъысмæт.	**базонæн уаа** хи ныхас раст рацаразын зонын,проблемæ раст		Хи ныхæстæй дзурын.

					сбæрæг кæнын, УАА хи архæйдтыты рефлекси,хи хъуыдытæ (зонындзинæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын, хъæугæ информаци ссарын зонын, æмбаргæ куыст **коммуникативон уаа** фæрстытæ æвæрын зонын,быцæу кæнын зонын, хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын **регулятивон уаа** ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын, хи архæйдтытæм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæн аргъ		

					кæнын **удгоймагон уаа** хибарæй архайын, архæйдтытæ сбæрæг кæнын, монон-эстетикон æгъдауæй аргъ кæнын, æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад æнкъарын, Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын кæнын, ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад хъомыл кæнын		
51.		1		Радзырд «Тазырæт»-ы конфликт.	**базонæн уаа** хи ныхас раст рацаразын зонын,проблемæ раст		Фæрстытæм гæсгæ дзурын.

					сбæрæг кæнын, УАА хи архæйдтыты рефлекси,хи хъуыдытæ (зонындзинæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын, хъæугæ информаци ссарын зонын, æмбаргæ куыст **коммуникативон уаа** фæрстытæ æвæрын зонын,быцæу кæнын зонын, хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын **регулятивон уаа** ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын, хи архæйдтытæм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæн аргъ		

					кæнын **удгоймагон уаа** хибарæй архайын, архæйдтытæ сбæрæг кæнын, монон-эстетикон æгъдауæй аргъ кæнын, æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад æнкъарын, Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын кæнын, ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад хъомыл кæнын		
52.		1		Базаргæджытæ æмæ хицауады æнаккаг митæ радзырд «Тохы бон»- ы.	**базонæн уаа** хи ныхас раст рацаразын зонын,проблемæ раст		Хи ныхæстæй дзурын.

					сбæрæг кæнын, УАА хи архæйдтыты рефлекси,хи хъуыдытæ (зонындзинæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын, хъæугæ информаци ссарын зонын, æмбаргæ куыст **коммуникативон уаа** фæрстытæ æвæрын зонын,быцæу кæнын зонын, хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын **регулятивон уаа** ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын, хи архæйдтытæм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæн аргъ		

		1			кæнын **удгоймагон уаа** хибарæй архайын, архæйдтытæ сбæрæг кæнын, монон-эстетикон æгъдауæй аргъ кæнын, æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад æнкъарын, Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын кæнын, ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад хъомыл кæнын		
53.		1		Коцойты Арсены сфæлдыстады ахадындзинад ирон литературæйы.	**базонæн уаа** хи ныхас раст рацаразын зонын,проблемæ раст		Цыбыр конспект скæнын.

					сбæрæг кæнын, УАА хи архæйдтыты рефлекси,хи хъуыдытæ (зонындзинæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын, хъæугæ информаци ссарын зонын, æмбаргæ куыст **коммуникативон уаа** фæрстытæ æвæрын зонын,быцæу кæнын зонын, хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын **регулятивон уаа** ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын, хи архæйдтытæм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæн аргъ		

					кæнын **удгоймагон уаа** хибарæй архайын, архæйдтытæ сбæрæг кæнын, монон-эстетикон æгъдауæй аргъ кæнын, æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад æнкъарын, Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын кæнын, ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад хъомыл кæнын		
54.	Илас Æрнигон. **1с.**	1		Илас Æрнигоны сфæлдыстад. «Арфæ ракæ», «Сомы». Райгуырæн бæстæйы хъысмæтыл сагъæс йæ æмдз. «Куы ркастæн»,	**базонæн уаа** хи ныхас раст рацаразын зонын,проблемæ раст	***Зоной:*** уацмысты жанрты хицæндзинæдтæ; аивадон фæлгонц æмæ аивадон литературæ; æвдыст дуджы характерон	Аив кæсын, хи ныхæстæй дзурын.

				«Ӕрмыс иу мæн), «Хæрзбон.»	сбæрæг кæнын, УАА хи архæйдтыты рефлекси,хи хъуыдытæ (зонындзинæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын, хъæугæ информаци ссарын зонын, æмбаргæ куыст **коммуникативон уаа** фæрстытæ æвæрын зонын,быцæу кæнын зонын, хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын **регулятивон уаа** ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын, хи архæйдтытæм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæн аргъ	миниуджытæ. ***Арæхсой:*** Литературон тип, литературон характер; эпос, лирикæ, драмæ иртасын. Уацмысы идейон мидис райхалын, хъайтары фæлгонцæн цы нысаниуæг ис, уый иртасын. Хи дзургæ æмæ фысгæ ныхасæн пълан аразын.	

					кæнын **удгоймагон уаа** хибарæй архайын, архæйдтытæ сбæрæг кæнын, монон-эстетикон æгъдауæй аргъ кæнын, æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад æнкъарын, Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын кæнын, ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад хъомыл кæнын		
55.	Брытъиаты Елбыздыхъо **8с.**	1		Брытъиаты Елбыздыхъо. – ирон театр æмæ драматургийы бындурæвæрæг.	**базонæн уаа** хи ныхас раст рацаразын зонын,проблемæ раст		Конспект скæнын

					сбæрæг кæнын, УАА хи архæйдтыты рефлекси,хи хъуыдытæ (зонындзинæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын, хъæугæ информаци ссарын зонын, æмбаргæ куыст **коммуникативон уаа** фæрстытæ æвæрын зонын,быцæу кæнын зонын, хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын **регулятивон уаа** ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын, хи архæйдтытæм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæн аргъ		

					кæнын **удгоймагон уаа** хибарæй архайын, архæйдтытæ сбæрæг кæнын, монон-эстетикон æгъдауæй аргъ кæнын, æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад æнкъарын, Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын кæнын, ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад хъомыл кæнын		
56.		1		Ирон сылгоймаджы хъысмæтыл сагъæс; драмæ «Дыууæ хойы» темæ.	**базонæн уаа** хи ныхас раст рацаразын зонын,проблемæ раст		Драмæ кæронмæ бакæсын, хи ныхæстæй дзурын

					сбæрæг кæнын, УАА хи архæйдтыты рефлекси,хи хъуыдытæ (зонындзинæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын, хъæугæ информаци ссарын зонын, æмбаргæ куыст **коммуникативон уаа** фæрстытæ æвæрын зонын,быцæу кæнын зонын, хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын **регулятивон уаа** ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын, хи архæйдтытæм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæн аргъ		

					кæнын **удгоймагон уаа** хибарæй архайын, архæйдтытæ сбæрæг кæнын, монон-эстетикон æгъдауæй аргъ кæнын, æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад æнкъарын, Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын кæнын, ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад хъомыл кæнын		
57.		1		Феодалон мыггагон æгъдæуттæ æмæ сæ фæстиуджытæ. Драмæйы конфликт.	**базонæн уаа** хи ныхас раст рацаразын зонын,проблемæ раст		Проблемон фæрстытæн дзуапп раттын.

					сбæрæг кæнын, УАА хи архæйдтыты рефлекси,хи хъуыдытæ (зонындзинæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын, хъæугæ информаци ссарын зонын, æмбаргæ куыст **коммуникативон уаа** фæрстытæ æвæрын зонын,быцæу кæнын зонын, хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын **регулятивон уаа** ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын, хи архæйдтытæм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæн аргъ		

					кæнын **удгоймагон уаа** хибарæй архайын, архæйдтытæ сбæрæг кæнын, монон-эстетикон æгъдауæй аргъ кæнын, æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад æнкъарын, Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын кæнын, ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад хъомыл кæнын		
58.		1		Асиат æмæ Хансиат – ирон сылгоймаджы ног типтæ.	**базонæн уаа** хи ныхас раст рацаразын зонын,проблемæ раст		Фæлгонцтæ бацæттæ кæнын.

					сбæрæг кæнын, УАА хи архæйдтыты рефлекси,хи хъуыдытæ (зонындзинæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын, хъæугæ информаци ссарын зонын, æмбаргæ куыст **коммуникативон уаа** фæрстытæ æвæрын зонын,быцæу кæнын зонын, хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын **регулятивон уаа** ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын, хи архæйдтытæм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæн аргъ		

					кæнын **удгоймагон уаа** хибарæй архайын, архæйдтытæ сбæрæг кæнын, монон-эстетикон æгъдауæй аргъ кæнын, æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад æнкъарын, Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын кæнын, ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад хъомыл кæнын		
59.		1		Фыдæлты мæлинаг æгъдæутты хъахъхъæнджытæ. Ног зондахаст хæсджытæ. (Хъамболат, Хъылцъыхъо, Пупæ).	**базонæн уаа** хи ныхас раст рацаразын зонын,проблемæ раст		Текстмæ фæрстытæ саразын къордтæй.

					сбæрæг кæнын, УАА хи архæйдтыты рефлекси,хи хъуыдытæ (зонындзинæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын, хъæугæ информаци ссарын зонын, æмбаргæ куыст **коммуникативон уаа** фæрстытæ æвæрын зонын,быцæу кæнын зонын, хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын **регулятивон уаа** ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын, хи архæйдтытæм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæн аргъ		

					кæнын **удгоймагон уаа** хибарæй архайын, архæйдтытæ сбæрæг кæнын, монон-эстетикон æгъдауæй аргъ кæнын, æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад æнкъарын, Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын кæнын, ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад хъомыл кæнын		
60.		1		Фæллойгæнæг адæмы сæрибарыл тох трагеди «Амыран»-ы.	**базонæн уаа** хи ныхас раст рацаразын зонын,проблемæ раст		Фæрстытæн дзуæппытæ.

					сбæрæг кæнын, УАА хи архæйдтыты рефлекси,хи хъуыдытæ (зонындзинæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын, хъæугæ информаци ссарын зонын, æмбаргæ куыст **коммуникативон уаа** фæрстытæ æвæрын зонын,быцæу кæнын зонын, хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын **регулятивон уаа** ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын, хи архæйдтытæм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæн аргъ		

					кæнын **удгоймагон уаа** хибарæй архайын, архæйдтытæ сбæрæг кæнын, монон-эстетикон æгъдауæй аргъ кæнын, æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад æнкъарын, Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын кæнын, ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад хъомыл кæнын		
61.		1		Трагедийы сæйраг архайджытæ. Бесæйы фæлгонц.	**базонæн уаа** хи ныхас раст рацаразын зонын,проблемæ раст		Фæлгонц æвди-сæг лексикæ

					сбæрæг кæнын, УАА хи архæйдтыты рефлекси,хи хъуыдытæ (зонындзинæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын, хъæугæ информаци ссарын зонын, æмбаргæ куыст **коммуникативон уаа** фæрстытæ æвæрын зонын,быцæу кæнын зонын, хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын **регулятивон уаа** ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын, хи архæйдтытæм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæн аргъ		

					кæнын **удгоймагон уаа** хибарæй архайын, архæйдтытæ сбæрæг кæнын, монон-эстетикон æгъдауæй аргъ кæнын, æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад æнкъарын, Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын кæнын, ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад хъомыл кæнын		
62.		1		Елбыздыхъойы сфæлдыстады ахадындзинад ирон литературæйы.	**базонæн уаа** хи ныхас раст рацаразын зонын,проблемæ раст		Хæдзармæ фæуын.

					сбæрæг кæнын, УАА хи архæйдтыты рефлекси,хи хъуыдытæ (зонындзинæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын, хъæугæ информаци ссарын зонын, æмбаргæ куыст **коммуникативон уаа** фæрстытæ æвæрын зонын,быцæу кæнын зонын, хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын **регулятивон уаа** ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын, хи архæйдтытæм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæн аргъ		

					кæнын **удгоймагон уаа** хибарæй архайын, архæйдтытæ сбæрæг кæнын, монон-эстетикон æгъдауæй аргъ кæнын, æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад æнкъарын, Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын кæнын, ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад хъомыл кæнын		
63.	**Н/Р/К.**	1		Нывæцæн Брытъиаты Елбыздыхъойы сфæлдыстадмæ гæсгæ хи равзæрст темæтый.			Кæронмæ ахæццæ кæнын.

64.	Хъороты Дауыт **2с.**	1		Хъороты Дауыты цард æмæ сфæл-дыстад «Æз нæ уыдтæн,гæды уыди».	**базонæн уаа** хи ныхас раст рацаразын зонын,проблемæ раст сбæрæг кæнын, УАА хи архæйдтыты рефлекси,хи хъуыдытæ (зонындзинæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын, хъæугæ информаци ссарын зонын, æмбаргæ куыст **коммуникативон уаа** фæрстытæ æвæрын зонын,быцæу кæнын зонын, хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын **регулятивон уаа** ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау	***Арæхсой:*** Хъайтары фæлгонцæн цы нысаниуæг ис, уый иртасын; авторы позиции иртасын.	Конспект скæнын æмæ зонын.

					сбæрæг кæнын, хи архæйдтытæм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæн аргъ кæнын **удгоймагон уаа** хибарæй архайын, архæйдтытæ сбæрæг кæнын, монон-эстетикон æгъдауæй аргъ кæнын, æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад æнкъарын, Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын кæнын, ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад хъомыл кæнын		

65.		1		Чиновникты фæлгонцтæ. Фæсдзæуины психологи уацмысы.	**базонæн уаа** хи ныхас раст рацаразын зонын,проблемæ раст сбæрæг кæнын, УАА хи архæйдтыты рефлекси,хи хъуыдытæ (зонындзинæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын, хъæугæ информаци ссарын зонын, æмбаргæ куыст **коммуникативон уаа** фæрстытæ æвæрын зонын,быцæу кæнын зонын, хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын **регулятивон уаа** ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау		Хи ныхæстæй дзурын.

					сбæрæг кæнын, хи архæйдтытæм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæн аргъ кæнын **удгоймагон уаа** хибарæй архайын, архæйдтытæ сбæрæг кæнын, монон-эстетикон æгъдауæй аргъ кæнын, æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад æнкъарын, Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын кæнын, ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад хъомыл кæнын		

66.	Токаты Алихан **1с.**	1		Токаты Алиханы цард æмæ сфæлдыста-дыл афæлгæст. «Цыкурайы фæрдыг»- курдиат æмæ зонындзинады символ.	**базонæн уаа** хи ныхас раст рацаразын зонын,проблемæ раст сбæрæг кæнын, УАА хи архæйдтыты рефлекси,хи хъуыдытæ (зонындзинæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын, хъæугæ информаци ссарын зонын, æмбаргæ куыст **коммуникативон уаа** фæрстытæ æвæрын зонын,быцæу кæнын зонын, хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын **регулятивон уаа** ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау	***Зоной:*** наизусть дзурынæн цы уацмыстæ амынд цæуы, уыдон. ***Арæхсой:*** Лирикон уацмыс анализ кæнын	Аив кæсын, наизусть Фæрстытæн дзуапп раттын,наизусть

					сбæрæг кæнын, хи архæйдтытæм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæн аргъ кæнын **удгоймагон уаа** хибарæй архайын, архæйдтытæ сбæрæг кæнын, монон-эстетикон æгъдауæй аргъ кæнын, æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад æнкъарын, Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын кæнын, ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад хъомыл кæнын		

67.	Цæлыккаты Ахмæт **1с.**	1		Цæлыккаты Ахмæты цард æмæ æхсæнадон архайд. Туркмæ лидзыны трагикон цауæй иуныв радзырд «Фæстаг бæх»-ы.	**базонæн уаа** хи ныхас раст рацаразын зонын,проблемæ раст сбæрæг кæнын, УАА хи архæйдтыты рефлекси,хи хъуыдытæ (зонындзинæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын, хъæугæ информаци ссарын зонын, æмбаргæ куыст **коммуникативон уаа** фæрстытæ æвæрын зонын,быцæу кæнын зонын, хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын **регулятивон уаа** ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау	***Арæхсой:*** Литературон темæйыл реферат фыссынмæ.	Хи ныхæстæй дзурын.

					сбæрæг кæнын, хи архæйдтытæм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæн аргъ кæнын **удгоймагон уаа** хибарæй архайын, архæйдтытæ сбæрæг кæнын, монон-эстетикон æгъдауæй аргъ кæнын, æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад æнкъарын, Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын кæнын, ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад хъомыл кæнын		

68.		1		Уацмыс «Туг тугæй æхсадæуы» - йы мидис.	**базонæн уаа** хи ныхас раст рацаразын зонын,проблемæ раст сбæрæг кæнын, УАА хи архæйдтыты рефлекси,хи хъуыдытæ (зонындзинæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын, хъæугæ информаци ссарын зонын, æмбаргæ куыст **коммуникативон уаа** фæрстытæ æвæрын зонын,быцæу кæнын зонын, хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын **регулятивон уаа** ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау		

					сбæрæг кæнын, хи архæйдтытæм хъус дарын, хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæн аргъ кæнын **удгоймагон уаа** хибарæй архайын, архæйдтытæ сбæрæг кæнын, монон-эстетикон æгъдауæй аргъ кæнын, æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад æнкъарын, Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын кæнын, ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад хъомыл кæнын		

9 къласы литературæйæ тематикъон пълан æххæстгонды график.

Афæдзмæ – 68 сахаты. Къуыри – 2 сахаты.

№	*Сæйраг темæты сæргæндтæ*	*Сахæттæ*	*Уыдонæй:*			Тестыл, практикон куыстыты нымæц
			Урочытæ	*Н/Р/К*	*Бон*	
1.	Ирон литературæйы рæзты периодизации.	***4***	***4***			***4***
2.	Ирон литературæ XIX æнусы. (XVIII æнусы кæронæй 1905 азмæ)	***42***	***41***	1. **Изложени.** Секъайы уацмыстæй ист скъуыддзагæй.		***4***
3.	Ирон литературæ. XX æнусы райдайæны (1905-1917)	***24***	***23***	***1.*** Нывæцæн Брытъиаты Елбыздыхъойы сфæлдыстадмæ гæсгæ хи равзæрст темæтый.		***3***
	Иумæйагæй:	***70***	***68***	***2***		

Нормы оценки знаний, умений и навыков по литературе
Оценка устных ответов учащихся.

При оценке устных ответов следует руководствоваться следующими основными критериями в пределах программы. ***Оценкой «5»*** оценивается ответ, обнаруживающий прочные знания и глубокое понимание текста изученного произведения; умение объяснить взаимосвязь событий, характер, поступки героев и роль художественных средств в раскрытии идейно-эстетического содержания произведения; умение пользоваться теоретико-литературными знаниями и навыками разбора при анализе художественного произведения, привлекать текст для аргументации своих выводов, раскрывать связь произведения с эпохой (8-11кл.); свободное владение монологической литературной речью. ***Оценкой «4»*** оценивается ответ, который показывает прочное знание и достаточно глубокое понимание текста изучаемого произведения; умения объяснять взаимосвязь событий, характер, поступки героев и роль основных художественных средств в раскрытии идейно-эстетического содержания произведения; умение пользоваться основными теоретико-литературными знаниями и навыками при анализе прочитанных произведений; умение привлекать текст произведения для обоснования своих выводов; хорошее владение монологической речью. Однако допускаются две неточности в ответе.

Оценкой «3» оценивается ответ, свидетельствующий в основном о знании и понимании текста изученного произведения; умение объяснить взаимосвязь основных событий, характеры и поступки героев и роль важнейших художественных средств в раскрытии идейно-художественного содержания произведения; знания основных вопросов теории, не недостаточным умением

пользоваться этими знаниями при анализе произведений; ограниченных навыков разбора и недостаточном умении привлекать текст произведений для подтверждения своих выводов. Допускается несколько ошибок в содержании ответа, недостаточно свободное владение монологической речью, ряд недостатков в композиции и языке ответа, несоответствие уровня чтения нормам, установленным для данного класса.

Оценкой «2» оценивается ответ, обнаруживающий незнание существенных вопросов содержания произведения, неумение объяснять поведение и характеры основных героев и роль важнейших художественных средств в раскрытии идейно-эстетического содержания произведения, незнание элементарных теоретико-литературных понятий; слабое владение монологической литературной речью и техникой чтения, бедность выразительных средств языка.

Нывæцæны æмæ изложениты бæрæггæнæнты нормæтæ.

Нывæцæн æмæ изложении сты скъоладзауты ныхасы хæрзхъæддзинад бæрæгкæнæны сæйрагдæр формтæ.

Нывæцæнтæ æмæ изложенитæ фыссын хъæуы программæйы ныхасы рæзтыл куысты домæнтæм гæсгæ.

Изложениты хъуамæ уа:

9 къласы 300 – 350 дзырды.

Нывæцæнты:

9 къласы - 3 – 3, 5 фарсы.

Нывæцæны ас вæййы къаддæр кæнæ фылдæр ахæм уавæртæм гæсгæ: нывæцæны стиль æмæ жанр, темæ; скъоладзауты цæттæдзинад.

Нывæцæнты æмæ изложениты фæрцы брæг кæнæм :1) скъоладзау темæ раргом кæнынмæ куыд арæхсы; 2) æвзаджы фæрæзтæй пайда кæнын куыд зоны; 3) растфыссынады хæрзхъæддзинад.

Алы нывæцæны æмæ изложенийæндæр æвæрæм 2 бæрггæнæны; фыццаг – куысты мидисæн; дыккаг – растфыссынады хæрзхъæддзинадæн.

Дыууæ бæрæггæнæны дæр æвæрæм æвзагæй. Æрмæст литературæйы куы бæрæг кæнæм зонындзинæдтæ, уæд фыццаг бæрæггæнæн æврæм литературæйæ.

Скъоладзауты растфыссынады хæрзхъæддзинад бæрæг кæнын хъæуы, цал орфографион, пунктуацион æмæ грамматикон рæдыды фæуагъта, уымæ гæсгæ.

Бæрæггæнæнты сæйраг домæнтæ.		
Бæрæггæнæн	***Мидис æмæ ныхасыхъæд***	***Расфыссынады хæрзхъæддзинад***
«5»	1. Скъоладзау иттæг хорз раргом кодта темæ; 2. Мидис фыст у, куыд æмбæлы, ахæм фæткмæ гæсгæ. 3. Скъоладзауы дзырдуат у хъæздыг; дзырдтæй пайда кæны, кæм куыд æмбæлы, афтæ. Гæнæн ис: 1-2 ныхасы рæдыды; 1 рæдыд мидисы	1 орф., 1пункт., 1грам. рæдыды.
«4»	1. Хорз раргом кодта темæ, фæлæ иу цалдæр ран темæйæ ахызт. 2. Мидисы фæткæвæрд иучысыл хæлд æрцыд. 3. Куысты стиль у аив. Гæнæн ис: 2 рæдыды мидисы; 3-4 ныхасы рдыды.	2 орф., 2 пункт., кæнæ 1 орф. æмæ 3 пунк., кæнæ 4 пунк. рæдыды æнæ орфог р. æмæ 2 грам. рæдыды.
«3»	1. Темæ æххæст æргом ну. 2. Скъоладзауы ныхасыхъæд у мæгуыр, дзыртæй раст нæ пайда кæны. 3. Мидисы фæткæвæрд хæлд æрцыд. Гæнæн ис: 4 рæдыды мидисы; 5 ныхасы рæдыды.	4 орф., 4 пункт., кæнæ 3 орф. æмæ 5 пунк., кæнæ 7 пунк. рæдыды æнæ орфог р. æмæ 4 грам. рæдыды

«2»	1.Скъоладзау œппындœр темœ нœ раргом кодта. 2.Куыст пъланмœ гœсгœ фыст нœу. 3.Скъоладзауы ныхасыхъœд у ныллœг, фыст у цыбыр хъуыдыйœдтœй, се хсœн нœй бастдзинад. 4.Арœх дзырдтœй раст пайдагонд нœ цœуы. Гœнœн ис: 6 рœдыды мидисы œмœ 7 ныхасы рдыды.	7 орф., 7 пункт., кœнœ 6 орф. œмœ 8 пунк., кœнœ 5 пунк. рœдыды œмœ 8 орфог р. œмœ 7грам. рœдыды
«1»	Куысты ис: 6 рœдыды мидис œмœ 7 ныхасы рœдыдœй фылдœр.	7 орф., 7 пункт., 7 грам. Рœдыды.

Фиппаинæгтæ:

1. Къæлиндарон-тематикон пълан хуызæгæн лæвæрд кæй цæуы, уымæ гæсгæ йæм алы ахуыргæнæгæн дæр йæ бон у ивддзинæдтæ бахæссын. Урокты хуызтæ, куысты хуызтæ УАА урочы, информацион ахуырадон фæрæзтæ алчи дæр фыссы йæхимæ гæсгæ, урочы цæмæй пайда кæны, уый хынцгæйæ.

2. Фысгæ куыстытæ дæр лæвæрд цæуынц хуызæгæн: ахуыргæнæгæн йæ уавæртæм æмæ скъоладзауты зонындзинæдтæм гæсгæ йæ бон у сæ нымæцмæ ивддзинæдтæ хæссын.